

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง "เมื่อผู้หญิงเป็นหมอดู : กรณีศึกษา แม่และหมอดูหญิงในเครือข่าย" ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโหราศาสตร์และบทบาทของหมอดูในสังคมไทย
- 2 ความรู้ทั่วไปของวิชาพยากรณ์ที่เกี่ยวข้อง
 - วิชาลายมือ
 - วิชาเลขเจ็ดตัวพื้นฐาน
 - วิชาเบญจธาตุ
- 3 แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ
- 4 แนวคิดสตรีนิยมแนววัฒนธรรม (Cultural Feminism)
- 5 แนวคิดเกี่ยวกับเพศสภาพ (Gender)
- 6 แนวคิดเรื่องการเยียวยา (Healing)
- 7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโหราศาสตร์และบทบาทของหมอดูในสังคมไทย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโหราศาสตร์ : โหราศาสตร์ คืออะไร

พาชีน รมยานนท์(2542, น.6-8) กล่าวว่า “โหรา” หมายถึง วันกับคืนหรือ 24 ชั่วโมง ชั่วโมงยาม ดังนั้นคำว่า “โหราศาสตร์” จึงเป็นวิชาที่ว่าด้วย โมงยาม เกี่ยวกับดวงดาว ธาตุ โลก มนุษย์ อำนาจอิทธิพลของดวงดาวที่มีผลกระทบต่อมวลมนุษยโลก และสรรพสิ่งทั้งหลาย วิชาโหราศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับดาราศาสตร์ และสถิติวิชาโหราศาสตร์ ก็คือวิทยาศาสตร์นั่นเอง มีเหตุผล หลักฐานทางสถิติ ซึ่งต้องมีการบันทึกจดจำสถิติอย่างละเอียด และวินิจฉัยจากสถิติและความชัดเจนของผู้เป็นโหร

โหร คือ ผู้เรียนรู้วิชาโหราศาสตร์ กล่าวถึงอำนาจดวงดาวที่มีอิทธิพลต่อโลกมนุษย์ เป็นผู้รู้กาลเวลา ที่จะเกิดเหตุการณ์ดีหรือร้ายอย่างไร ส่วนโหราจารย์ คือ ผู้ที่รอบรู้ในวิชาโหราศาสตร์นั่นเอง สามารถทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างแม่นยำ โดยใช้ทักษัตริที่ว่าด้วยดวงดาว เป็นเครื่องมือใช้สำหรับพยากรณ์

วิชาโหราศาสตร์เป็นวิทยาการที่เกิดขึ้นพร้อมกับการย่างเข้าสู่ความเจริญของมนุษยชาติ เมื่อมนุษย์เริ่มรู้จักความเจริญ เริ่มรู้จักสร้างบ้านเรือนอยู่ รู้จักการรวบรวมกันเป็นหมู่เหล่า รู้จักใช้วัน เวลา ปี โดยอาศัยสังเกตจากดวงดาว ดาวที่โคจรอยู่บนท้องฟ้าเป็นเกณฑ์ และเฝ้าปากเพียรพยายามดูการหมุนเวียนของดวงดาวต่างๆ จนสามารถกำหนดวิถีโคจรได้อย่างแน่นอน และจดบันทึกไว้ และทบทวนความถูกต้องแม่นยำ โหราศาสตร์มีมาก่อนพุทธกาล โดยมีพวงฤกษ์ ดาบสที่สามารถทำนายได้อย่างแม่นยำ โดยอาศัยดวงดาวที่โคจรในท้องฟ้า คือ ดาวอาทิตย์ (๑) ดาวจันทร์ (๒) ดาวอังคาร (๓) ดาวพุธ (๔) ดาวพฤหัสบดี (๕) ดาวศุกร์ (๖) ดาวเสาร์ (๗) ดาวเคราะห์ทั้ง 7 ดวงนี้เป็นดาวมาตรฐาน สำหรับใช้พยากรณ์เหตุการณ์ต่างๆ ดวงดาวทั้งหมด 7 ดวง ดาวทั้ง 7 ดวงนี้เป็นพื้นฐานของการพยากรณ์ทางโหราศาสตร์ เลข 7 ตัว

ในชีวิตของคนเรามีได้ขึ้นอยู่กับดวงดาว แต่ดวงดาวได้ลิขิตรอยจารึกของบุคคลในเวลาปฏิสนธิในเวลานั้น แล้วโคจรผ่านเลยไป ไม่มีใครสามารถเลือกเวลาเกิดให้ได้ดวงชะตาที่ดีได้ทุกอย่างต้องเป็นไปตามกฎแห่งกรรม การที่ดาวจะแสดงเหตุการณ์ต่างๆ ย่อมเป็นไปตามหลักแห่งกรรมดี กรรมชั่ว ดาวพระเคราะห์ไม่ได้เป็นผู้บันดาล แต่ดาวพระเคราะห์เป็นเหตุที่บอกผลแห่งกรรมของบุคคลให้ทราบเท่านั้น

บรรยง บุญฤทธิ์ (2534, น.167) กล่าวว่าโหราศาสตร์ไทยมีวิวัฒนาการมาจากโหราศาสตร์โบราณในสมัยพุทธกาลเมื่อสองพันห้าร้อยปีมาแล้ว และประเทศไทยเรานั้นจะได้ใช้

วิชาโหราศาสตร์มานานเท่าใดไม่ปรากฏ เท่าที่พบในหนังสือประวัติศาสตร์และพงศาวดารปรากฏว่า การคำนวณผูกดวงชะตาตามหลักโหราศาสตร์ในประเทศไทย ได้มีมาตั้งแต่จุลศักราช 400 เศษ หรือราวพุทธศักราช 1600 คือ ประมาณ 900 กว่าปีเศษมาแล้วเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้เพราะปรากฏหลักฐานตามหนังสือพงศาวดารโยนก ได้แสดงดวงชะตาขุนเจืองซึ่งเป็นกษัตริย์ผู้ครองนครไชยบุรี เชียงแสนไว้ และบอกวันเกิดของขุนเจืองไว้ว่า เกิดวันอังคาร เดือน 5 ขึ้นค่ำหนึ่ง ปีเถาะ จุลศักราช 436 เวลาใกล้รุ่ง ส่วนวิชาโหราศาสตร์ไทยจะได้มาจากไหนนั้นเห็นจะไม่มีปัญหาว่าแหล่งเดิมคงได้มาจากอินเดีย เพราะศัพท์ต่างๆ ที่เราใช้กันอยู่ เช่น ชื่อดาวนักษัตรฤกษ์ ชื่อราศี หลักการพยากรณ์ที่สำคัญ มีต้นกำเนิดมาจากอินเดียเกือบทั้งสิ้น (พระยาปริวัตรเวชการ อ้างถึงใน มรดกแห่งหิรลยาม, 2535, น.3)

สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล ได้แบ่งประเภทโหราศาสตร์ได้เป็น 2 เกณฑ์ด้วยกัน คือ แบ่งโดยอาศัยวิธีการผูกดวงและแบ่งโดยอาศัยความเชื่อ สำหรับวิธีการผูกดวงนั้นสามารถแยกได้อีกสามประเภทย่อยคือ ผูกดวงโดยอาศัยเวลาตกฟาก หมายถึง โหราศาสตร์ที่คำนึงถึงวัน เดือน ปีเกิดและเวลาเกิดของเจ้าชะตาร่วมกันในการผูกดวง เช่น โหราศาสตร์ยูเรเนียนของตะวันตก การผูกดวงโดยไม่ใช้เวลาตกฟาก หมายถึง โหราศาสตร์ที่คำนึงเฉพาะวัน เดือน ปีเกิดของเจ้าชะตา ไม่ได้นำเวลาตกฟากหรือเวลาเกิดมาร่วมผูกดวงด้วย เช่น โหราศาสตร์เลขเจ็ดตัวลักษณะต่างๆ หรือกราฟชีวิตเป็นต้น สุดท้ายการผูกดวงโดยไม่ต้องใช้วัน เดือน ปีเกิดและเวลาตกฟากเลย เช่น ดูลายมือ ดูลายเท้า ดูโหงวเฮ้ง ลายเส้น เป็นต้น สำหรับโหราศาสตร์ไฟต่างๆ นั้นถือเป็นการผูกดวงแบบไม่ทราบความน่าจะเป็นหรือไม่ทราบโอกาสในการจัดเรียงที่แน่นอน การดูแต่ละครั้งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปได้ ขึ้นอยู่กับความเสี่ยง ส่วนประเภทที่สองแบ่งโดยอาศัยความเชื่อ นั่นคือความเชื่อมีผลต่อรูปแบบการพยากรณ์ แยกออกได้สี่ประเภทย่อย ได้แก่ เชื่อว่าโหราศาสตร์เป็นศาสตร์บริสุทธิ์ (ดาราศาสตร์) เชื่อว่าโหราศาสตร์เกี่ยวข้องกับศาสนา(ถวายสังฆทาน ทำบุญตักบาตร) เชื่อว่าโหราศาสตร์เกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์(ลัทธิพราหมณ์) และเชื่อว่าโหราศาสตร์เกี่ยวข้องกับทั้งศาสนาและไสยศาสตร์

โหราศาสตร์เกี่ยวข้องกับกรรมลิขิตและพรหมลิขิตและสถิติ ผู้เรียนรู้วิชาโหราศาสตร์จะทราบเหตุการณ์ล่วงหน้า เพื่อแก้สถานการณ์จากหนักให้เป็นเบาได้ การเรียนรู้โหราศาสตร์จะทำให้ทราบถึงประวัติของเจ้าชะตาและเป็นการเรียนรู้ชะตาชีวิตของตนเองและผู้อื่น ทราบอนาคตของชะตาของตนเองและผู้อื่น เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณานิสัย ใจคอ ของเจ้าชะตาและบุคคลอื่นๆ สามารถวิเคราะห์วินิจฉัย โรคภัยไข้เจ็บ และสุขภาพของตนเองและผู้อื่น เพื่อใช้สำหรับการเตรียมพร้อมที่จะรับเหตุการณ์ภายหน้าสามารถนำไปใช้ประกอบการเข้าสังคม สร้างมิตรภาพได้

รวดเร็วกว่าวิธีอื่น และสามารถสร้างความศรัทธาเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ทั้งมีมนุษย์สัมพันธ์และการปรับตัวที่ดี อีกทั้งสามารถเป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดของบุคคลระดับนายจ้างหรือมิตรสหายผู้มีความสำคัญ เกี่ยวข้องต่อชีวิตและหน้าที่การงานโดยตรงกับเรา สามารถยึดถือเป็นอาชีพได้ และเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ในการเรียนรู้โหราศาสตร์ให้รู้แจ้งเห็นจริงมีสิ่งที่จำเป็น คือ ต้องศึกษาความเป็นมาของโหราศาสตร์เป็นขั้นตอน จากง่ายไปสู่ยาก จากเบื้องต้นไปสู่เบื้องปลาย ทำความเข้าใจในวิชาโหราศาสตร์ทุกแง่มุม สังเกตและพยากรณ์เหตุการณ์อันเกิดจากบุคคลทั่วไป สังเกตการณ์พยากรณ์เป็นรายบุคคล สังเกตจดจำการพยากรณ์เชื่อที่ถือว่าถูกต้องที่แล้่วๆมา และให้สังเกตบันทึกเป็นหลักฐานเพื่อความคิดเห็นได้ด้วย

สำหรับข้อแนะนำในการศึกษาวิชาโหราศาสตร์ผู้เรียนจะต้องเรียนไปอย่างช้าๆ อย่ารีบเรียนเร็วเกินไป จะทำให้สับสนและยุ่งยากใจภายหลัง ผู้เรียนต้องศึกษากฎเกณฑ์หลักมูลฐานขั้นต้นโดยทั่วๆ ไปเป็นขั้นๆ เรียนอย่างมีระเบียบด้วยวิธีที่ถูกต้องเป็นขั้นๆ อย่าข้ามขั้นตอน ต้องมีการวิเคราะห์หาความชำนาญ ใช้วิธีอนุมาน เปรียบเทียบว่าสอดคล้องหรือขัดแย้งอย่างไร เมื่อผู้เรียนศึกษามาพอสมควรแล้ว ควรฝึกหัดตั้งปัญหาและคำถามต่างๆ แล้วค้นหาวิธีการตอบโดยใช้ความรู้ความเข้าใจ ของตนเองและการทดลองใช้ และควรฝึกหัดพยากรณ์ทุกคนในบ้านของตนเอง เพื่อนๆ และคนใกล้ชิด เพื่อเป็นการหาประสบการณ์ของจริงและตรง และที่สำคัญควรฝึกจิตโดยการปฏิบัติสมาธิ วิปัสสนากรรมฐาน เพื่อให้จิตสะอาด สว่าง สงบ มีสมาธิ จนเกิดญาณหยั่งรู้ภายในตนเอง

บทบาทของหมอดูในสังคมไทย

บทบาทของหมอดูในสังคมไทยมีอยู่มากมายหลายด้าน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งบทบาทของหมอดูออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. บทบาทของหมอดูที่มีต่อปัจเจกบุคคล หมายถึง การกระทำของหมอดูที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อลูกค้าหรือผู้มารับบริการ ถือเป็นบทบาทในวงแคบ ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

- 1.1 ด้านจิตใจ หมอดูสามารถเป็นที่พึ่งทางใจ เป็นที่ระบายอารมณ์เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดทางจิตใจ ช่วยปลอบประโลมจิตใจ ปลุกขวัญและให้กำลังใจแก่ผู้คนที่ได้ในยามที่คนไม่มีทางออกอื่น

- 1.2 การสร้างความเชื่อมั่น หมออดูสามารถแนะนำให้คนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตัดความกลัว ความโกรธ ความโลภและความหลงออกไปได้บ้าง ให้ผู้คนเหล่านั้นสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขตามสมควร
- 1.3 เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ ในยามที่คนไม่สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล อันมีข้อจำกัดมากมายหลายประการ พยายามหาทางเลือกหรือคาดการณ์ไปต่างๆ นานา เมื่อนั้นมาหาหมออดู จะสามารถใช้ความรู้ทางโหราศาสตร์ช่วยพวกเขาได้
- 1.4 การให้คติธรรม และคำสอน หมออดูจะให้คำปรึกษา คำแนะนำจูงใจด้วยการแทรกคติธรรม ข้อคิด แนวปรัชญาในการดำเนินชีวิตลงไปในคำพยากรณ์ สามารถช่วยคนที่ประสบปัญหาชีวิตให้ผ่อนคลายจากความเครียดได้อีกทาง

2. บทบาทของหมออดูที่มีต่อครอบครัว หมายถึง หมออดูสามารถรู้อนาคต จึงมีคนจำนวนมากปรึกษาหารือเพื่อจะทราบอนาคต ความเป็นไปของตนและครอบครัว ว่าจะมีโชคลี หรือเคราะห์ร้ายอะไรบ้าง มีบิดา มารดาจำนวนมากมาหาหมออดูให้ช่วยตั้งชื่อลูกสาว ลูกชายให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางโหราศาสตร์เพื่อชีวิตที่ดีมีความสุข ให้มีชื่อดี เป็นเดช ศรี แก้ววงศ์ตระกูล หมออดูมีบทบาทในด้านสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวให้แน่นแฟ้นขึ้นได้

3. บทบาทของหมออดูที่มีต่อองค์กรหรือหน่วยงาน หมายถึง การกระทำของหมออดูที่มีผลกระทบต่อองค์กรอันได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เพราะหากทั้งสองฝ่ายได้ทราบถึงนิสัยใจคอกันแล้ว จะสามารถเสริมสร้างความเข้าใจอันดีซึ่งจะส่งผลในทางบวก เกิดการยอมรับกันและกันมากขึ้น ด้านการงานก็จะช่วยเหลือกันลดปัญหาหลงได้

4. บทบาทของหมออดูที่มีต่อสังคม ในภาวะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่นนี้ ไม่ว่าจะทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ทำให้คนในสังคมประสบปัญหามากมายหลายอย่าง หมออดูได้เข้ามามีบทบาทในวงกว้าง ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ หมออดูช่วยดูลักษณะอาชีพว่าตนเหมาะสมจะทำอะไรได้ หรือ ด้านสังคม หมออดูสามารถช่วยดูลักษณะของเพื่อน หรือศัตรู รวมถึงเนื้อคู่ว่ามีหน้าตานิสัยอย่างไร จะพบกันเมื่อใด ด้านการเมือง หมออดูสามารถทำนายเหตุการณ์การเมืองว่าจะเกิดอะไรขึ้น และเป็นไปอย่างไร ประชาชนสามารถรู้และเตรียมตัวรับมือกับมันก่อน ซึ่งการให้ความกระจ่างนี้จะเป็นผลดีต่อสังคมโดยรวม เกิดความสามัคคี รักใคร่ปรองดองกัน

จากการที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์และบทบาทหมออดูในสังคมไทยนั้น เพื่อต้องการทำความเข้าใจและให้รู้จักโหราศาสตร์เบื้องต้นอย่างชัดเจน รวมถึงศึกษาบทบาท

ของหมอดู ซึ่งเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลอันสำคัญ อีกทั้งเป็นพื้นฐานที่ดีต่อ การศึกษาบุคคลที่อยู่ในอาชีพหมอดู

ความรู้ทั่วไปของวิชาพยากรณ์ที่เกี่ยวข้อง

วิชาลายมือ (หัตถศาสตร์ / ลีขิตชีวิตบนฝ่ามือ)

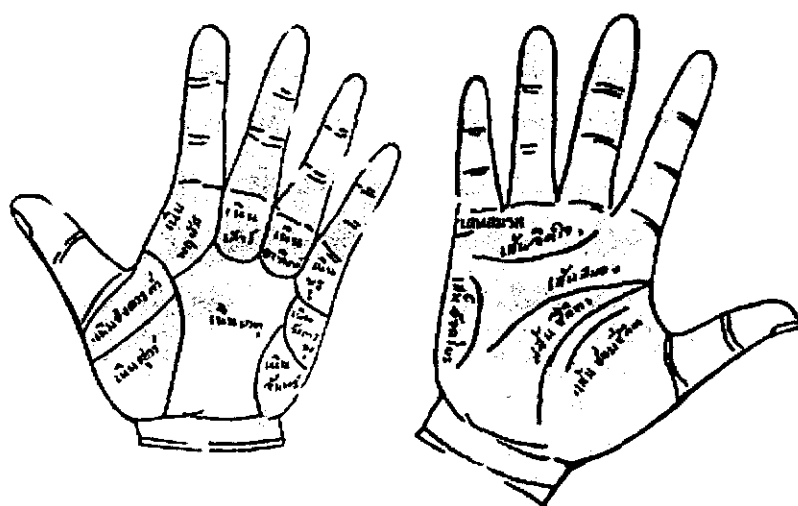
รัศมี สร้อยวัฒนา(2530, น.1)กล่าวว่า หัตถศาสตร์เป็นศาสตร์ดึกดำบรรพ์เกี่ยวกับทาง ลายมือ มีมาตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว แรกเริ่มเชื่อกันว่ากำเนิดขึ้นในประเทศอินเดีย จากนั้นได้แพร่ กระจายไปยังส่วนต่างๆ ของโลก จึงสามารถพบว่ามีศาสตร์แขนงนี้ในทุกประเทศ โดยจัดเป็น อารยธรรมโบราณและมีหลักฐานอ้างอิงทางการอ่านลีขิตบนฝ่ามือเป็นภาษาสันสกฤตก่อน คริสต์กาล ซึ่งชนเผ่ายิปซีได้อ้างอิงการอ่านลายมือที่เกิดขึ้นครั้งแรกในอินเดียเช่นกัน

การพัฒนาการเรียนรู้ลายมือเป็นลักษณะแนวการประยุกต์ของการอ่านหรือวิเคราะห์ ลายเส้นบนฝ่ามือ ซึ่งเป็นแผนที่ชีวิตของแต่ละคนถือเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากไม่มีลายมือของ ผู้ใดเหมือนกัน แต่อาจคล้ายคลึงกันในบางลักษณะได้ แม้คู่แฝดยังมีความแตกต่างกันในเรื่อง โชคชะตาวาสนาและพฤติกรรม ลายเส้นบนฝ่ามือเสมือนลวดลายที่สลักไว้บนเส้นทางชีวิตของ มนุษย์เรา การแปลความหมายของลายมือนั้นเปรียบดังการถอดรหัสของเส้นต่างๆ เหล่านั้นออก เป็นความหมายข้อความและประมวลเข้าให้เป็นเหตุการณ์ตลอดจนพฤติกรรมได้อย่างใกล้เคียง เทียงแท้และแม่นยำจะต้องขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความชำนาญ ความเอาใจใส่ และความด้วย ความพยายามอย่างจริงจัง ยากที่จะกำหนดรวบรัดให้มีความสันทัดภายในช่วงเวลาเพียงชั่วโง่ เดียว วันเดียว เดือนเดียวหรือปีเดียวย่อมเป็นไปได้ยาก ดังนั้นผู้เรียนวิชานี้ควรให้ความสนใจอย่าง สม่ำเสมอ พยายามติดตามฝึกฝนรวบรวมลายมือของบุคคลในวงการต่างๆ หลายรูปแบบเป็นสถิติ เพื่อการเปรียบเทียบอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง เพื่อที่จะบรรลุถึงความเข้าใจในศาสตร์แขนงนี้ อย่าง ถ่องแท้แน่นอน

ลายมือเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ที่บ่งบอกให้รู้ว่าชะตาชีวิตจะเป็นอย่างไรในการดำรงชีวิต อยู่ และขณะที่ดำรงชีวิตอยู่มีการสร้างกรรมหรือการกระทำมีสิ่งที่ดีหรือไม่ดีอะไรบ้าง ในสภาพ แวดล้อมโดยสมเหตุสมผลหรือไม่สมเหตุสมผล ดังนั้นชีวิตของคนเรา จะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับการ สร้างกรรมเป็นจุดเริ่มต้น แต่เราสามารถเปลี่ยนแปลงชะตาชีวิตที่ไม่ดีได้ โดยอาศัยสร้างกรรมที่ดี อดทนต่ออุปสรรคที่มาขวางกั้น และใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก ทำในสิ่งที่สมเหตุสมผล เมื่อ ทำได้เช่นนี้แล้ว ลายมือที่บ่งบอกว่าไม่ดี ก็จะกลับกลายเป็นลายมือที่ดีได้

ประโยชน์ของวิชาลายมือ คือ สามารถทราบถึงเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต อีกทั้งบุคลิก พฤติกรรม อารมณ์ ตลอดจนอุปสรรคต่างๆ และความสำเร็จในหน้าที่การงานรวมทั้งชีวิตรัก คู่ครอง บุตร โชคลาภ การเดินทาง การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย หน้าที่ธุรกิจการงาน โรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุ ปัจจุบันการวิเคราะห์ลายมือมีบทบาทและความสำคัญในการวินิจฉัยโรคทางการแพทย์ อย่างวิลเลียม จี. เบนแฮม (William G. Benham) เป็นนายแพทย์และจิตแพทย์ ที่ได้ชื่อว่าเขียนตำราเกี่ยวกับลายมือได้ใกล้เคียงที่สุด เขาเริ่มจากการพยายามเก็บข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้นการสัมผัสฝ่ามือ และสืบหาข้อเท็จจริงจากชีวิตจริงของผู้ป่วย ความละเอียดถี่ถ้วนกับความรอบรู้ที่จะรวบรวมสถิติได้อย่างถูกต้อง เขาจึงสามารถบอกได้ว่าผู้ป่วยเป็นโรคอะไร เช่น เป็นโรคหัวใจ โรคที่เล็บมือมักจะปรากฏเขียวซ้ำ และโรคทางท้องบนเส้นวาสนาจะเกิดเป็นรอยจุดๆ เป็นต้น เป็นที่น่าเสียดายที่ในเมืองไทยยังไม่มีใครแปลออกมาเป็นภาษาไทย ความแพร่หลายจึงไม่กว้างขวางนัก และปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกา ทางการอนุญาตให้ผู้เรียนวิชาลายมือสามารถจดทะเบียนให้ออกไปประกอบอาชีพได้แล้ว

การศึกษาลายมือ เริ่มต้นเราจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนก่อน คือ ส่วนที่หนึ่งได้แก่ รูปทรงหรือรูปแบบมือ ส่วนที่สองได้แก่ ลายเส้น เนินบนฝ่ามือและเครื่องหมาย ส่วนที่สามได้แก่ ร่องผิวหนัง นิ้วมือ เล็บ สีสัน ความนิ่มแข็งของมือ หลังจากนั้นเริ่มเรียนรู้ศึกษาแต่ละส่วนจนเข้าใจ

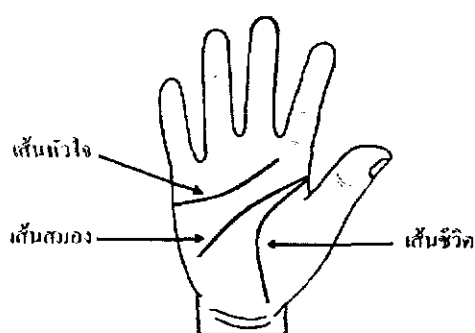
รูปภาพที่ 1

เส้นและเนินต่างๆ บนฝ่ามือ

เส้นของลายมือ ประกอบด้วย เส้นหลักและเส้นรอง เส้นหลัก ได้แก่ เส้นชีวิต เส้นสมอง และเส้นใจ ส่วนเส้นรอง ได้แก่ เส้นจันทร์ เส้นอังคาร เส้นพุธ เส้นพฤหัสบดี เส้นศุกร์ เส้นเสาร์

เส้นอาทิตย์ เส้นวาสนา เส้นฐานะ เส้นลามลักการะ เส้นนางสังหรณ์ และเส้นวงวินัส(เส้นห์) สำหรับเส้นเสริมซึ่งบางคนมีแต่ไม่ชัดเจน ขาดบ้าง ยาวบ้าง หรือบางคนไม่มี ได้แก่ เส้นช่วยชีวิต อยู่ใกล้เส้นชีวิต เส้นเกียรติยศ อยู่ใต้เนินอาทิตย์ เส้นวาสนา อยู่ใต้เนินเสาร์ เส้นสมรรถภาพหรือเส้นอัจฉริยะ ขวางจากกลางฝ่ามือไปสู่เนินพุธ

ความหมายของเส้นหลัก 3 เส้น เส้นแรก ได้แก่ เส้นชีวิต เส้นนี้ถือว่าสำคัญมาก เพราะทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้จะมีเส้นนี้ปรากฏอยู่บนฝ่ามือทุกคน เส้นนี้บอกถึงชีวิตความเป็นอยู่ทั้งที่เป็นอดีตปัจจุบันและอนาคต จะโชคดีโชคร้าย มีโชคลาภ เจริญในหน้าที่การงาน ร่ำรวยเงินทอง มีวาสนา ชีวิตจะราบรื่นหรือไม่ต้องดูเส้นชีวิตนี้เป็นหลัก ถ้าเส้นชีวิตราบเรียบลึกดีมีร่องสีแดง สม่่าเสมอแสดงว่าผู้นั้นมีชีวิตราบรื่นไม่มีอุปสรรคในการดำเนินชีวิต ถ้าเส้นชีวิตราบเรียบไม่มีเส้นอื่นมาตัด อยู่โดดเดี่ยว แสดงถึงบุคคลนั้นเป็นคนสู้ชีวิต สร้างเนื้อสร้างตัวด้วยความพยายามของตนเองไม่ค่อยมีใครช่วยเหลือมีความอดทนขยันหมั่นเพียร เส้นต่อมา คือ เส้นสมอง จะเกิดควบคู่กันไปกับเส้นชีวิต เส้นสมองนี้แสดงถึงความคิด สติปัญญา บอกถึงความฉลาดมีปฏิภาณไหวพริบ หรือความเฉลียวฉลาดปัญญา เส้นสมองนี้มีอิทธิพลในด้านการศึกษาล่าเรียนเพราะการศึกษาต้องใช้สมองคิดและจดจำ ถ้าเส้นสมองเกิดจากเส้นชีวิตราบเรียบไม่มีเกาะ ไม่มาเส้นฝอยใดๆ มายุ่งเกี่ยวเลย เส้นสมองลากตรงไปกลางฝ่ามือและชัดเจนดี เจ้าของลายมือเป็นคนมีเหตุผล มีความจำดี เป็นคนช่างสังเกตและมักจดจำสิ่งต่างๆ ได้แม่นยำ ทำอะไรไม่ค่อยผิดพลาดหรือล้มเหลว สุดท้าย คือ เส้นหัวใจ เป็นเส้นที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลในทางสร้างเสริมบุคลิก แสดงถึงการรักสวยรักงาม ในทางศิลปะ มีมารยาทดีหรือไม่ดี เป็นคนโอบอ้อมอารีใจดีมีเมตตาหรือไม่ให้ดูที่เส้นหัวใจนี้ เส้นหัวใจยาว แต่แตกเป็นฝอยโดยตลอดหรือมีเกาะกลางเส้นเส้นหลายแห่ง หรือมี สีเหลี่ยมกลางเส้นหัวใจ แสดงถึงเจ้าของลายมือนั้นมีหัวใจรวนเร ไม่ค่อยสนใจใคร ไม่รักที่รักน้อง ชอบสมาคมกับเพศตรงข้ามเจ้าชู้หลายคู่ครองระว่างโรคทางหัวใจหรือสมองพิการ

รูปภาพที่ 2

เส้นหลัก 3 เส้น

ลักษณะและความหมายของเนินต่างๆ บนฝ่ามือ เริ่มจาก เนินพฤษหัท (ใต้นิ้วชี้) เนินเสาร์ (ใต้นิ้วนางกลาง) เนินอาทิตย์ (ใต้นิ้วนาง) เนินพุธ (ใต้นิ้วก้อย) เนินอังคารต่ำ (ใต้นิ้วหัวแม่มือ) เนินอังคารสูง (ใต้เนินอังคารต่ำลงมาถึงข้อมือ) เนินจันทร์ (ใต้เส้นเนินอังคารสูงลงมา) และ เนินเกตุ (อยู่กึ่งกลางฝ่ามือ) เนินพฤษหัทบดี หมายถึง พลังจิตใจ เนินเสาร์ หมายถึง เกียรติศักดิ์ศรี อำนาจ เนินอาทิตย์ หมายถึง อารมณ์ ความสามารถทางศิลปะ เนินพุธ หมายถึง การเงิน ความสามารถอันแท้จริง เนินอังคารต่ำ หมายถึง ความกล้า ความกลัว เนินอังคารสูง หมายถึง ความกล้าหาญ เนินจันทร์ หมายถึง ความนึกคิด สัญชาตญาณ เนินศุกร์ หมายถึง ชีวิต และความใคร่ ความกำหนัด เนินเกตุ เนินเกตุนี้ไม่มีอิทธิพลใดๆ เป็นเนินที่เสริมสร้างอิทธิพลให้เส้นต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาให้ดีขึ้นยิ่งขึ้นเท่านั้น

รูปภาพที่ 3
เนินต่างๆ บนฝ่ามือ

การดูลายมือ ถ้าจะดูอดีต ให้ดูมือซ้าย ถ้าจะดูปัจจุบัน-อนาคต ให้ดูมือขวา หรือคนที่ถนัดมือไหนก็ให้ถือเอามือข้างนั้นเป็นสำคัญในการทำนายปัจจุบันและอนาคต สำหรับการทำนายหรือพยากรณ์ลายมือนั้นจะต้องผ่านการวัดและพิมพ์มือก่อน ซึ่งในที่นี้แม่และหมอดูหญิงจะยึดแบบระบบรูปประดิษฐ์ซึ่งมีหลักการคำนวณเป็นมิลลิเมตร เพื่อตรวจสอบเหตุการณ์ อันถือว่าเป็นหัวใจของการอ่านลายมือเลยทีเดียว

วิชาเลขเจ็ดตัวเก้านาน

วิชาการพยากรณ์แบบเลข ๗ ตัว เป็นวิชาการแขนงหนึ่งซึ่งมีมาแต่โบราณกาลติดต่อดำรงชีพ จะเริ่มมีมาแต่ยุคใดสมัยใดยังไม่มีหลักฐานแน่ชัดที่จะพิสูจน์ให้ทราบได้ในบ้านเมืองเรา ที่เห็นมีการอ้างอิงกันอยู่บ้างก็ว่ามีมาอยู่ก่อนแล้วตั้งแต่ครั้งสมัยสุโขทัย เชียงแสน สำหรับลักษณะวิธีการพยากรณ์โดยทั่วไปใช้แต่วันเกิด เดือนเกิดและปีเกิดของเจ้าชะตามาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งก็เป็นการพยากรณ์ที่ทรงไว้ซึ่งความแม่นยำได้ผลดีไม่แพ้การพยากรณ์แบบอื่นๆ ที่น่าสนใจเป็นพิเศษ ก็คือการพยากรณ์แบบเลข ๗ ตัว ใช้เวลาอย่างรวดเร็วในการวางผังดวงชะตา และสามารถนำการทำนายชะตาชีวิตแบบพื้นบ้านของไทยที่เรียกกันว่า "พรหมชาติ" มาผสมผสานร่วมในการทำนายได้อย่างกลมกลืน ทำให้ลีลาการพยากรณ์เกิดรสชาติ มีความพิสดารลึกซึ้งยิ่งขึ้น(เจษฎา คำไหล และจารึก เพชรจรัส, 2548, น.1)

การพยากรณ์แบบเลข ๗ ตัวนั้นมีรูปแบบรายละเอียดและวิธีการพยากรณ์แตกต่างกัน อยู่บ้าง ขึ้นอยู่กับพื้นเพความเป็นมาของชาติภาษา นักศึกษาและครูบาอาจารย์ ผู้ถ่ายทอดวิทยากรว่ามีความรู้และประสบการณ์มาในแนวทางใด เราจึงได้ยินการเรียกขานชื่อดำราของวิชานี้ ต่างๆกัน เช่น "ตำราพยากรณ์เลข ๗ ตัว" "ตำราสัตตเลข" "ตำรามหาภูติ" "ตำราอังกิวิชาธาตุ" "ตำราอุทาสิน" "ตำราพรหมโชติยศาสตร์" "คัมภีร์มหาสัตตเลข" ฯลฯ เป็นต้น ทั้งหมดนี้ล้วนแต่อาศัยเลข ๗ ตัว เป็นหลักสำคัญด้วยกันทั้งสิ้น

สำหรับการพยากรณ์แบบเลข ๗ ตัว ๗ ฐาน ถือเป็นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถทำนายได้อย่างพิสดาร เป็นที่ศรัทธาและยอมรับอย่างแพร่หลายว่าสามารถนำไปพยากรณ์ได้อย่างละเอียดลึกซึ้งและแม่นยำ ผู้ที่เป็นปรมาจารย์ศึกษา คิดค้นและอุทิศตนถ่ายทอดวิชาอยู่ในขณะนี้ คือ ท่านอาจารย์เจษฎา คำไหล นอกจากนั้นยังมีศิษย์คนสำคัญๆ ได้ช่วยกันสืบสานและเผยแพร่ให้วิชานี้ขจรขยายออกไปอีกอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องอยู่ในปัจจุบัน

วิชาโหราศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นของชาติใดภาษาใด จำเป็นต้องพยากรณ์ด้วยดาวเคราะห์ ทั้ง 7 ดวง คือ ดาวอาทิตย์ (๑) ดาวจันทร์ (๒) ดาวอังคาร (๓) ดาวพุธ (๔) ดาวพฤหัสบดี (๕) ดาวศุกร์ (๖) ดาวเสาร์ (๗) อำนาจของดาวเคราะห์ทั้ง 7 ดวงนี้ เป็นมูลเหตุให้เกิดวิชาโหราศาสตร์ขึ้น การพยากรณ์เกี่ยวกับดาวเคราะห์ทั้ง 7 ดวงนี้เราเรียกว่า "การพยากรณ์แบบเลข 7 ตัว" ดังนั้นตำราเลข 7 ตัวนี้จึงเป็นรากเหง้าของวิชาโหราศาสตร์ ผู้ที่จะเรียนวิชาโหราศาสตร์ให้แตกฉานต้องศึกษาวิชาเลขเจ็ดตัว

เลข 7 ตัว คือ แผนที่ชะตาชีวิตที่จะบ่งบอกถึงความเป็นไปของชีวิตทั้งอดีตและปัจจุบัน และอนาคต โดยจะพยากรณ์จากเรือนชะตาหรือภพในจำนวน 35 เรือนชะตาหรือ 21 เรือน การพยากรณ์เลข 7 ตัว แบ่งการพยากรณ์ได้เป็นหลายรูปแบบ ซึ่งกำหนดจากฐานและเรือนชะตา คือ

เลข 7 ตัว 3 ฐาน โดยพยากรณ์จากฐานที่ 1 วันเกิด ฐานที่ 2 เดือนเกิด ฐานที่ 3 ปีเกิด (21 เรือนชะตา)

เลข 7 ตัว 4 ฐาน พยากรณ์จากฐานที่ 1 ฐานที่ 2 ฐานที่ 3 และฐานที่ 4 คือ ฐานบวก (21 เรือนชะตา)

เลข 7 ตัว 5 ฐาน เพิ่มฐานที่ 5 โดยการลบจากตัวเลขของฐานที่ 4 (21 เรือนชะตา)

เลข 7 ตัว 7 ฐาน ประกอบด้วย 35 เรือนชะตา

เลข 7 ตัว 9 ฐาน ประกอบด้วย 35 เรือนชะตา

การพยากรณ์เลข 7 ตัว ไม่ว่าจะเป็นกี่ฐานหรือแบบใดก็ตาม จะต้องประกอบด้วยสิ่งสำคัญในการพยากรณ์ คือ

1. เรือนชะตา หรือภพ มี 21 ภพ หรือ 35 ภพ
2. ดาวพระเคราะห์ทั้ง 7 ดวง

เรือนชะตาจะเป็นแผนผังของชีวิตเป็นเครื่องหมายพยากรณ์ความเป็นไปในชีวิตของเจ้าชะตาเลข 7 ตัว 9 ฐานที่จะศึกษานี้ประกอบด้วยเรือนหรือภพ 35 เรือน ซึ่งมีแผนผังของเรือนชะตาดังนี้

ตารางที่ 1
แผนผังของเรือนชะตา

ฐานที่ 1	อัฐตะ	หิณะ	ธนัง	ปีตา	มาตา	โกคา	มัชฌิมา
ฐานที่ 2	ตนะ	กะตุมกะ	สหัสชะ	พันธุ	ปุตตะ	อริ	ปัตนิ
ฐานที่ 3	มรณะ	สุกะ	กัมมะ	ลาภะ	พยายะ	ทาสา	ทาสี
ฐานที่ 4							
ฐานที่ 5							
ฐานที่ 6							
ฐานที่ 7							
ฐานที่ 8	อาตมา	ทาสา	สิทธิโชค	โคค สมบัติ	มหาโจร	ม.อุบาทว์	ม.อุปถัมภ์
ฐานที่ 9	อัฐตะ	ลักกะ	ญาติ	ธนัง	เคหัง	นาวัง	ภริยง

ที่มา : เอกสารประกอบการสอนกิจกรรมอิสระ กิจกรรมชุมนุมโหราศาสตร์วิชา การพยากรณ์เลข 7

ตัว 9 ฐาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจันทร์นุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2
ความหมายของศัพท์ฐานที่ 1, 2, 3, และ 8, 9

ขัดตะ ตัวของ เจ้าของ ชะตา	หิณะ ความชั่วร้าย, ดื้อรั้น, ยึดถือ ยาวนาน	อนัง สิ่งของเครื่องใช้ ,ทรัพย์สินที่ เคลื่อนที่ได้	บิดา พ่อ,ผู้ใหญ่ผู้ ชาย,เจ้านายผู้ ชาย,ผู้อุปการะ (เพศชาย)	มาตา แม่,ผู้ใหญ่ผู้หญิง, เจ้านายผู้ใหญ่,ผู้ อุปการะ(เพศ หญิง)	โคคา ที่ดิน,ทรัพยากร ธรรมชาติ กรวด,หิน,ดิน, ทราย,อัญมณี	มัชฌิมา ความพอประมาณ ,ปานกลาง, เพศ ตรงข้ามที่มักมีอายุ มากกว่า, คู่ชู้
ตนุ ตัวของเจ้า ชะตาเอง	กคฺคัมพะ รายได้ที่ไม่ใช่ เงินสด, ตัว สัญญาใช้เงิน, เอกสารทาง การเงิน, ฐานะการ เงินที่หมุนเวียน	สหัชชะ เพื่อน,คนคุ้น เคย,สังคมที่, เกี่ยวข้อง, การ สื่อสาร	พันธุ ญาติพี่น้อง, คนที่คบหากัน เหมือนญาติทั้ง ของตนเองและ คู่ครอง,ที่อยู่ อาศัย,ยาน พาหนะ	ปุตตะ ลูก,หลาน,เด็กที่ อุปการะไว้,เรื่อง เกี่ยวเนื่องกับเด็ก	อริ ศัตรู,คู่แข่ง อุปสรรค,ข้อขัด ข้อง,การฟ้อง ร้อง,คดีความ, หนี้สิน,ของมี ค่าหนี	ปัตนิ คู่ครอง,หุ้นส่วน,คู่ กรณี,เพศตรงข้ามที่ มักมีอายุเท่ากันหรือ ใกล้เคียงกัน
มรณะ ความตาย, เจ็บป่วย,ให้ ผล,เดินทาง ไม่ตั้งใจ,สูญ เสีย,พลัด พราก,อุบัติเหตุ	อุภะ ความดี,ยศ ตำแหน่ง,ฐานะ ชื่อเสียง,ความ สวยงาม,การ แต่งงาน,การ เดินทางที่ยาว นาน,ต่าง ประเทศ	กัมมะ กิจการงานที่ทำ ,ความขยัน,เวร กรรมที่ผูกพัน	ลาภะ ลาภผลที่ได้, ความสำเร็จ, เงินสด,โชค ลาภ	พยายะ ความเจ็บป่วย,ไข้ โรค,อ่อนแอ,ไม่ สมหวัง,ของมี ค่าหนี,ผิดปติ,ปติ บัง,ซ่อนเร้น	ทวสา บริวารเพศ เดียวกับเจ้า ของชะตา,คนที่ ฐานะต่ำกว่า, อายุอ่อนกว่า, การกระทำเพื่อ ส่วนรวม	ทาสี บริวาร,เพศตรงกัน ข้ามที่มักมีอายุอ่อน กว่าเจ้าชะตา,คู่ชู้,คู่ ครอง,การกระทำ เพื่อครอบครองและ ตนเอง
จาดมา ตัวของเจ้า ชะตาเอง	ทาสา ผู้รับใช้,บริวาร, ความเหน้อย ยาก	สิทธิโชค การมีโชคลาภ, ได้ยศได้ ตำแหน่ง,ได้รับ บำเหน็จ,รางวัล ,ได้รับความ สำเร็จ	โกศสมบัติ ทรัพย์สิน,ไร่นา ที่ดิน	มหาโจร เหตุการณ์ที่เกิด ขึ้นอย่างฉับพลัน, ความลับ,สิ่งที่ไม่ เปิดเผย	มหาอุนาทย์ ความชั่วช้า,ต่ำ ทราม,หลงไหล ,อุ่นว้าย,เดือด ร้อน,ผิดปติ	มหาอุปถัมภ์ การช่วยเหลือ สนับสนุน,การส่ง เสริม,การอุปถัมภ์ ค้ำชู,การเลี้ยงดู
ขัดตะ ตัวของเจ้า ชะตาเอง	สักกะ เพื่อนฝูง,ผู้สนิท สนมคุ้นเคย, การสมาคม	ญาติ พี่น้อง,ผู้ที่รักกัน เหมือนพี่น้อง	อนัง ทรัพย์สิน, เงินทอง	เคหัง ที่อยู่อาศัย, ที่ทำงาน, ที่ดิน	นาวัง การโยกย้าย, การเดินทาง ทาง,ยาน พาหนะ	ภริยัง คู่จร,หรือคู่ครอง,หุ้น ส่วน,คู่กรณี

ที่มา : ตำราพยากรณ์ เลข 7 ตัว 9 ฐานประยุกต์ โดย เจษฎา คำไหลและจารึก เพชรจรัส

ข้อสังเกต จากศัพท์ทั้งหมดรวม 35 เรือนชะตานี้ เรือนที่มีความหมายไปในทางร้ายหรือให้โทษหนัก ได้แก่ หินะ อริ มรณะ พยาเย และมหาอุบาทว์ ส่วนมหาโจรกับทาสานั้น ไม่สู้จะให้โทษมากนัก เป็นแต่เพียงทำให้เกิดความเหนื่อยยาก

วิชาเบญจธาตุ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเรื่องราวของเบญจธาตุจากตำราของอาจารย์ขนิษฐา โรจน์ศตพงษ์ โดยอธิบายไว้ว่า นักปราชญ์โบราณของจีนได้เฝ้าติดตามดูความเคลื่อนไหวของธรรมชาติอย่างใกล้ชิดด้วยความละเอียดรอบคอบและสุขุม เมื่อได้ข้อมูลที่แน่นอนแล้วจึงได้ทำการจดบันทึกไว้ ซึ่งทำให้คนรุ่นหลังได้มีโอกาสเรียนรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม ดังนั้นจึงทันสมัยอยู่เสมอ ถึงแม้ในปัจจุบันผู้คนทั่วโลกจะให้ความเชื่อถือในวิทยาการของเทคโนโลยีสมัยใหม่กันอย่างกว้างขวางแล้วก็ตาม แต่เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติก็ยังคงเป็นเรื่องที่ต้องค้นคว้ากันอย่างไม่มีวันจบสิ้น โดยเฉพาะเรื่องของน้ำ และลม ซึ่งเป็นตัวประกอบที่สำคัญที่สุดของธรรมชาติ ในภาษาจีนเรียกว่า “ฮวงจุ้ย”

ธรรมชาติถูกกำหนดให้มีธาตุที่แตกต่างกันอยู่ 5 ธาตุ คือ น้ำ ไม้ ไฟ ดินและทอง ในธาตุทั้งห้านี้แบ่งออกเป็น 9 ชนิด คือ ธาตุน้ำและธาตุไฟมีอย่างละ 1 ชนิด ส่วนธาตุไม้มี 2 ชนิด ธาตุดินมี 3 ชนิด และธาตุทองมี 2 ชนิด โดยกำหนดให้มีตัวเลขเป็นเครื่องหมายกำกับแต่ละธาตุดังนี้ 1 ธาตุน้ำ 2 ธาตุดิน 3 ธาตุไม้ 4 ธาตุไฟ 5 ธาตุดิน 6 ธาตุทอง 7 ธาตุทอง 8 ธาตุดิน 9 ธาตุไฟ โดยธาตุทั้ง 9 ชนิดนี้แบ่งออกเป็น 12 ราศี ตามลักษณะนิสัยของธาตุ กล่าวคือ ธาตุที่มีพลังที่พุ่งออกไป เรียกว่า ราศีตะวันออก ได้แก่ ไฟ ไม้ และน้ำ ธาตุที่มีพลังรวมตัวเข้าหากัน เรียกว่า ราศีตะวันตก ได้แก่ ดินและทอง ธาตุทั้งสองราศีนี้จะร่วมทางกันไม่ได้ เพราะมีพลังการหมุนเวียนที่ต่างกัน

เมื่อมีการกำหนดให้ธาตุต่างๆ อยู่ประจำทิศแล้ว ทิศที่มีธาตุต่างราศีจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กัน ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ต้องหาวิธีแก้ไขตามหลักการของเบญจธาตุ จึงจำไว้ว่าไม่มีอะไรที่แก้ไขไม่ได้ บางสิ่งบางอย่างที่ผิดหลักการอาจจะทำให้สถานการณ์ดีขึ้นกว่าสิ่งที่กระทำถูกต้องเสียอีก สิ่งไหนที่ดีอยู่แล้วควรปล่อยให้อยู่ในสภาพนั้น อย่าไปเปลี่ยนแปลงแก้ไข

ตารางที่ 3
ตำแหน่งของเบญจาทูภายในอาคาร

ประตูห้อง	ประตูห้อง	ประตูห้อง
4 ธาตุไม้ลายลม ความมั่งคั่งร่ำรวย เจริญรุ่งเรือง ลูกสาวคนโต	9 ธาตุไฟ ชื่อเสียง อำนาจ ยศตำแหน่ง ลูกสาวคนรอง	2 ธาตุดิน ชีวิตสมรส สังคม มิตรภาพ แม่เฒ่า
3 ธาตุไม้ลายฟ้า ครอบครัว การต่อสู้ ผู้อาวุโส ลูกชายคนโต	5 ธาตุดินเหลือง ต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง ศูนย์ควบคุมธาตุทั้งห้า	7 ธาตุทองทะเลสาบ บุตรีธิดา ผู้สืบสกุล ผู้เยาว์ ลูกสาวคนเล็ก
8 ธาตุดินภูเขา ความรู้ สถิติปัญหา การศึกษา ลูกชายคนเล็ก	1 ธาตุน้ำ อาชีพ หน้าที่การงาน ธุรกิจ ลูกชายคนรอง	6 ธาตุทองสวรรค์ ผู้อุปการะช่วยเหลือ สนิบสนุน พ่อเฒ่า

ตารางที่ 4
การจัดวางสิ่งของภายในอาคาร

ประตูห้อง	ประตูห้อง	ประตูห้อง
4 ธนบัตรฉบับละ 1 บาทเก้าฉบับ ต้น ไม้หรือแกล้งไผ่หิน 9 ก้อน ตุ๊กตาสีดำ 8 ตัวแดง 1 โต๊ะเก็บเงิน	9 บ้านที่หันหน้าสู่ทิศใต้จะเจริญวัตถุสี แดง เขียว เหลือง ดอกไม้ที่ทำด้วยผ้าไหม	2 คริสตัลบอลลูกใหญ่ 1 ลูก ล้อม รอบด้วยลูกเล็กๆ 8 ลูก หรือ จะ ใช้ปลาสีแดงและ สีทองก็ได้
3 ระฆังแก้ว ระฆังลม วัตถุสีดำ สีขาว สีเขียว หรือต้นไม้ดอกไม้ที่ เจริญเติบโตได้รวดเร็ว	5 ปล่อยให้ว่างเปล่าหรือจะใช้โต๊ะกลม วางแกล้งดอกไม้หรือของสวยงาม โดยไม่ต้องมีเก้าอี้	7 วัตถุสีสดใส ระฆังแก้วระฆังลม โคมไฟ หรืออ่างเลี้ยงปลาหลากสี วัตถุหนักๆ โต๊ะ ชั้นหนังสือ
8 ห้องหนังสือหรือชั้นวางหนังสือ วาง วัตถุสีเขียว สีดำ สีคราม เครื่องคิด เงิน หรือโต๊ะเก็บเงิน	1 วางเครื่องจักรหนักๆ คอมพิวเตอร์ รูปถ่ายคนในครอบครัวที่ต้องการมี งานทำ วัตถุสีขาวดำ	6 วางของที่ระลึก หนังสือคัมภีร์ เตา หม้อนึ่งข้าวหรือกาต้มน้ำ วัตถุสีขาวดำ โคมไฟสองชั้น

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการพยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับแม่และหมอดูหญิงนี้เอง ได้ทำให้ผู้ศึกษาสามารถเข้าใจถึงศาสตร์วิธีพยากรณ์แบบต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่องานสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์เป็นอย่างดี ดังเห็นได้ชัดโดยเฉพาะเมื่อผู้ศึกษาเข้าสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม และข้อมูลที่ต้องเก็บมาไม่ว่าจะเป็นถ้อยคำ บทสนทนาพูดคุยต่างๆ ผู้ศึกษาสามารถนำมาประมวลกับความรู้ที่รู้มาแล้ว จากนั้นการวิเคราะห์และตีความก็ทำให้ราบรื่น ไม่เกิดข้อสงสัย ไม่มีปัญหาและอุปสรรคใดๆ

แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ

ระบบความเชื่อ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจของมนุษย์ ช่วยให้ผู้มีความสบายใจ และมีความมั่นคงทางจิตใจในภาวะที่ต้องเสี่ยงหรือมีความไม่แน่ใจในชีวิต

สมบัติ มหาวศ (2520, น.49) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความเชื่อ หมายถึง การยอมรับนับถือหรือยึดมั่นในสิ่งที่มีตัวตนหรือไม่ก็ได้ว่าเป็นจริง

ศิริพร สุทธิฐาน (2533, น.5) กล่าวว่า ในบางกาลและเทศะ มนุษย์เราจะมี ความไม่มั่นคงทางจิตใจ เพราะมีความหวั่นเกรงต่อสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่น่าหวั่นกลัว ทำให้เกิดความไม่มั่นใจ ความรู้สึกที่ต้องเสี่ยงอันทำให้เกิดความหวั่นในจิตใจ และเมื่อถึงเวลานั้น มนุษย์แต่ละคนในแต่ละวัฒนธรรมก็หันเข้าสู่วิถีทางที่จะทำให้เกิดความเกรงกลัว และความหวาดหวั่นใจนั้นลดน้อยลงไปหรือหายไป สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางจิตใจนี้มีได้นานับประการ เช่น ขาวนากลัวว่าฝนไม่ตก ข้าวจะไม่ดี ข้าวราขการกลัวว่าจะไม่ได้เลื่อนตำแหน่ง ภรรยากลัวว่าสามีจะไปมีหญิงอื่น ลูกหลานกลัวว่าญาติผู้ใหญ่ผู้เป็นที่รักจะเสียชีวิต คนเรากลัวว่าชาติหน้าจะเกิดมาไม่รวย ทางออกอันจะลดความตึงเครียดในจิตใจในสถานการณ์เหล่านี้มีได้หลายทาง ขาวนาอาจทำพิธีแห่นางแมวขอฝน ข้าวราขการบนศาลพระพรหมเพื่อให้ได้สองชั้น ภรรยาไปหาหมอดูทำนายทายทัก ลูกหลานทำพิธีสะเดาะเคราะห์และต่ออายุให้ญาติผู้ใหญ่หรือไปหาหมอดู บางคนทำบุญเพื่อให้เกิดมาชาตินี้รวยกว่าชาตินี้ พิธีกรรมก็ดี ไสยศาสตร์ก็ดี การบนบานศาลกล่าวก็ดี การไปหาหมอดูก็ดีและการทำบุญในพุทธศาสนาก็ดี ล้วนเป็นวิธีการที่เราใช้เพื่อทำให้เกิดความสบายใจขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมสถานการณ์ที่ทาลายขวัญและกำลังใจได้

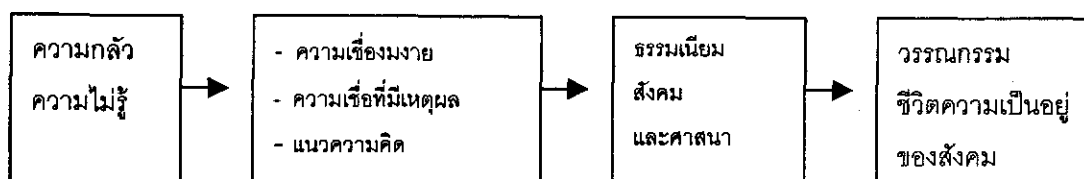
ธวัช ปุณณทก (2528, น.350) กล่าวว่า ความเชื่อหมายถึงการยอมรับ อันเกิดอยู่ในจิตสำนึกของมนุษย์ต่อพลังอำนาจเหนือธรรมชาติที่เป็นผลดีหรือผลร้ายต่อมนุษย์หรือสังคม แม้ว่า

พลังอำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านี้ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง แต่มนุษย์ในสังคมหนึ่งยอมรับและให้ความยำเกรง

มณี พยอมยงค์ (2529, น.178) เสนอไว้ว่าความเชื่อของมนุษย์เกิดจากสิ่งที่มีอำนาจเหนือมนุษย์ เช่น อำนาจดินฟ้าอากาศ ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ที่มนุษย์ไม่สามารถรู้สาเหตุว่าเกิดจากอะไร จึงเกิดความรู้สึกยอมรับ และเชื่อถือในอำนาจของสิ่งเหล่านั้น บางครั้งก็วิงวอนขอความช่วยเหลือต่อสิ่งที่ตนเชื่อถือ

อุทัย หิรัญโต (2526, น.17) ให้ความหมายของ ความเชื่อ(Belief) หมายถึง การยอมรับข้อเสนอ(Statement) อย่างใดอย่างหนึ่งว่าเป็นความจริง การยอมรับเช่นนี้ อาจจะได้จากสติปัญญา เหตุผลหรือความศรัทธาโดยถูกต้อง ความเชื่ออาจเกิดได้จากสาเหตุหลายอย่าง เช่น การพบเห็นด้วยตนเอง การพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์และการเชื่ออย่างมโน

ปิญญู จิตต์ธรรม (2522, น.2) ได้กล่าวว่า ความกลัวและความไม่รู้เป็นเหตุให้เกิดความเชื่อ และความเชื่อก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดศาสนาในสังคมมนุษย์สมัยโบราณ(Primitive Society) อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจุบันวิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้าไปมาก แต่มนุษย์ก็ยังมีพฤติกรรมแสดงออกทางความเชื่อกันอยู่ในชีวิตประจำวัน

จากการที่มนุษย์มีความกลัวและความเชื่อเป็นพื้นฐานอยู่ ความเชื่อบางเรื่องก็อาจจะมโน แต่ส่วนใหญ่ก็มีเจตนาแฝงอยู่ เพื่อประโยชน์ในการอบรมสั่งสอน ต่อมาเกิดเป็นระเบียบสังคมที่ต้งามขึ้น เกิดเป็นผลดีแก่ผู้ปฏิบัติ การปฏิบัติตามความเชื่อนานๆเข้า ก็กลายเป็นธรรมเนียมของสังคม และเป็นมรดกสืบทอดกันมา ความเชื่อทำให้เกิดศาสนา เมื่อเกิดศาสนาที่แท้จริงก็ยังมีความเชื่อปนอยู่ และความเชื่อหลายๆ อย่างก็มาจากศาสนา สิ่งเหล่านี้มนุษย์จะแสดงออกทางบรรทัดฐานอย่างเห็นได้ชัด และยังแสดงออกทางพฤติกรรมของสังคมด้วย

เสาวลักษณ์ อนันตศาสน์(2517, น.3) ได้แบ่งความเชื่อเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ความเชื่อทั่วไปหรือความเชื่อธรรมดา(Belief) เช่น เชื่อว่ามีนรก สวรรค์ เทวดา เชื่อว่าฟ้าแดงจะถูกกั้ว ฟ้ารุ่งจะถูกปลา เรื่องความฝัน ฯลฯ อีกประเภทคือ ความเชื่อที่แฝงไว้ด้วยความกลัวหรือความเชื่อทางไสยศาสตร์(Supers Tition)

มรรยาท กิจสุวรรณ (2536, น.99-100) กล่าวว่า ความเชื่อของชนชาติไทยแต่ดั้งเดิมก็เหมือนชนชาติอื่นในสมัยโบราณ คือ เชื่อสิ่งที่มองไม่เห็นตัวตน โดยเข้าใจว่ามีฤทธิ์อำนาจอยู่เหนือคน อาจบันดาลให้ดีหรือร้ายแก่คนได้ ความเชื่อนี้ คือ ความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ (Supernatural) และความเชื่อในธรรมชาติ(Nature) ที่ไม่อาจพิสูจน์ได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ใดๆ แต่ความเชื่อเช่นนี้ก็มีอิทธิพลเหนือความคิดและการกระทำของคนไม่ว่าจะเป็นยุคใด สมัยใด ความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติบางชนิด ก็อาจจัดอยู่ในรูปของศาสนาดั้งเดิม(Primitive Religion) ก่อนที่จะมีการพัฒนามาเป็นศาสนาใหญ่ๆ ในปัจจุบัน แต่ความเชื่อบางอย่างก็ไม่เกี่ยวข้องกับคติศาสนาแต่ประการใด

เราสามารถแบ่งความเชื่อโดยพิจารณาจากตัวมนุษย์เป็นศูนย์กลาง ได้ 3 ประเภท

1. ความเชื่อเกี่ยวกับตัวมนุษย์เอง เป็นความเชื่อเกี่ยวกับการดูลักษณะของตัวเองและเพื่อนมนุษย์ ทำให้สามารถคาดเดาอุปนิสัยทั้งยังสามารถทำนายอนาคตได้อีกด้วย ทั้งนี้ อาจถือได้ว่าเป็นเสมือนการ เก็บสถิติของคนโบราณเพื่อเป็นการดักเตือนในการคบหาสมาคมกับผู้อื่น
2. ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับสิ่งธรรมชาติ เป็นความเชื่อที่มนุษย์มองธรรมชาติในฐานะที่เป็นปรากฏการณ์ล้อมรอบตนเอง ในสมัยโบราณคนเราไม่สามารถควบคุมธรรมชาติได้มากนัก เมื่อมีความสังเกตสิ่งรอบตัวก็สามารถทำให้ป้องกันภัยอันตราย ทั้งยังอาจนำธรรมชาติมาเป็นประโยชน์แก่คนได้อีกด้วย ความเชื่อประเภทนี้เช่น ความเชื่อเรื่องพืช สัตว์ สิ่งแวดล้อม และปรากฏการณ์ธรรมชาติ ยากกลางบ้าน และจำนวนของตัวเลข เป็นต้น
3. ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ เป็นความเชื่อที่มนุษย์มองเหตุการณ์บางอย่างว่าเกิดขึ้นและเป็นไปเพราะมีอำนาจเหนือธรรมชาติบันดาลให้เป็นไป ซึ่งจะปรากฏออกมาหลายรูปแบบ เช่น ความเชื่อเรื่องผีสิงเทวดา เครื่องรางของขลัง คาถาอาคมและเวทมนตร์ ฤกษ์ยามและलगสังหรณ์ ความฝัน เป็นต้น

จึงสามารถสรุปได้ว่า ความเชื่อ เป็นความนึกคิด หรือความเข้าใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผลก็ได้ ความเชื่อเป็นตัวกำหนดการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในสังคม โดยอาจสังเกตได้ว่าเมื่อบุคคลมีความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง ย่อมเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมที่สนองความเชื่อนั้นๆ และถ้าเปลี่ยนความเชื่อไปจากเดิม พฤติกรรมก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

ดังนั้น การที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาเรื่องราวของความเชื่อทั้งหมดมานี้ เพราะกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นหมอดู ผู้เป็นหมอดูต้องรู้ถึงความเชื่อหรือสิ่งที่ยึดถือมาเป็นเวลานานด้วย อีกทั้งศาสตร์ของโหราศาสตร์ก็เป็นวิชาที่ไม่สามารถพิสูจน์หาความถูกต้องได้แล้ว ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

แนวคิดสตรีนิยมแนววัฒนธรรม (Cultural Feminism)

สตรีนิยมสายวัฒนธรรมได้สนใจความเป็นตัวตนของผู้หญิงเองและสนใจที่จะเปลี่ยนแปลงที่ตัวของผู้หญิงมากกว่าที่ตัวระบบ การให้ความสำคัญกับการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมผู้หญิง ยอมรับว่าผู้หญิงและผู้ชายแตกต่างกันจริง และคุณลักษณะหลายอย่างที่สังคมเชื่อว่าเป็นของผู้หญิง เช่น การมีน้ำใจ การไม่เห็นแก่ตัว การเอาใจใส่ดูแล ซึ่งในสังคมที่ชายเป็นใหญ่ก็จะลดทอนคติแบบผู้หญิงลงแล้วเชิดชูความเป็นชายขึ้น สตรีนิยมสายนี้ไม่ได้เรียกร้องให้ผู้หญิงต้องออกไปมีบทบาทเป็นนักการเมือง หรือให้ผู้หญิงมีบทบาทในทางสาธารณะ แต่เรียกร้องให้สังคมกลับมาให้คุณค่าแก่ผู้หญิงอย่างที่คุณค่าเป็นผู้หญิงเป็น (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545, น.103)

นักสตรีนิยมในกลุ่มสตรีนิยมสายวัฒนธรรมท่านหนึ่งได้แก่ แมรี คัลลี (วารุณี, น.105-106) คัลลี ได้ให้ความสำคัญกับภาษามากในฐานะที่มีอำนาจและสามารถสร้างอำนาจได้ กล่าวว่าผู้ชายได้ครอบครองการใช้ภาษาและได้ใช้ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของการลดค่าของผู้หญิง และทำให้ผู้หญิงอยู่ในฐานะที่เป็นรอง เพราะฉะนั้นผู้หญิงจึงต้องหลีกเลี่ยงและเอาชนะภาวะการครอบครองภาษาของผู้ชาย โดยการปฏิเสธความหมายที่ผู้ชายให้ไว้ในภาษาและให้ความหมายใหม่

งานของเธอต้องการเสนอจุดยืนใหม่ คือ ผู้หญิงต้องหันกลับมาค้นหาความเป็นตัวตนของผู้หญิง โดยถือว่าการเดินทางของจิตใจ ความเท่าเทียมกันอยู่ที่อิสรภาพ ในการค้นพบความเป็นตัวตนที่แท้จริงและจุดมุ่งหมายของผู้หญิงเอง ในการเดินทางเพื่อค้นหาตัวตนนั้น ผู้หญิงจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์กับผู้หญิงคนอื่นๆ เพื่อเอาชนะการครอบงำของระบบชายเป็นใหญ่ การเดินทางที่โดดเดี่ยวจะทำให้การต่อสู้เป็นไปด้วยความยากลำบาก มิตรภาพระหว่างผู้หญิงเป็นเรื่องจำเป็น แต่มิตรภาพที่ว่ำนั้นต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระของปัจเจกด้วย

ผู้ศึกษาเห็นด้วยกับประเด็นการต่อสู้ของสตรีสายนี้เพราะได้เล็งเห็นความสำคัญในคุณค่าของผู้หญิง และเมื่อมาองงานที่จะศึกษาอยู่ด้วยแล้วนั้น การตัดสินใจเป็นหมอดูของผู้หญิงบทบาทของอาชีพนี้ได้ทำให้เห็นปัญหาและความทุกข์ของผู้หญิงด้วยกัน อันนำไปสู่การเห็นใจช่วยเหลือเยียวยากันภายใต้สังคมที่มีแต่ปัญหา ทั้งเกิดจากผู้ชายและปัญหาอื่น ผู้ศึกษาสามารถนำแนวคิดนี้มาเชื่อมโยงในส่วนของการเสนอจุดยืนใหม่ ที่ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายจะต่อสู้ยกฐานะ

ผู้หญิงให้เท่าเทียมผู้ชายหรือเรื่องความแตกต่างระหว่างชายหญิงเลย แต่ต้องการจะชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงด้วยกันทำให้เกิดมิตรภาพได้ อีกทั้งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับความเป็นตัวตนของผู้หญิงแต่ละคน อันมีโอกาสนหรือความเป็นไปได้ต่อไปถึงขั้นที่จะร่วมกันสร้างวัฒนธรรมใหม่ของผู้หญิงขึ้นมา โดยมีได้ขึ้นอยู่กับกรอบำของระบบชายเป็นใหญ่

แนวคิดเกี่ยวกับเพศสภาพ (Gender)

เพศสภาพ หรือ Gender หมายถึง เพศที่ถูกกำหนดโดยเงื่อนไขทางสังคมหรือวัฒนธรรม ให้แสดงบทบาทหญิงหรือบทบาทชาย ดังนั้นเพศที่ถูกกำหนดโดยสังคมนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาวะการณ์ และเงื่อนไขของสังคมที่เปลี่ยนไป เช่น สตรี อาจต้องเข้ามาับภาระต่างๆ ซึ่งเคยเป็นงานของชายและชายอาจต้องรับบทบาทการดูแลบ้านเรือน เลี้ยงดูบุตร ซึ่งเคยเป็นหน้าที่ของสตรี (The Population Council อ้างถึงใน ภัสสร ลิมานนท์, 2544, น.6)

สังคมเป็นผู้สร้างและกำหนดเพศสภาพขึ้นมา โดยนำมาใช้ในการอธิบายบทบาทโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางสังคม รวมถึงความเป็นเพศในสังคมที่มีบทบาทมากกว่าเพศในชีวภาพ เป็นความจำเป็นในเชิงโครงสร้างหน้าที่ที่ทำให้สังคมดำรงอยู่รวมทั้งเป็นรากฐานสำคัญในกระบวนการขัดเกลากายทางสังคม(Socialization) และองค์การทางสังคมต่างๆ ที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อทุกสังคมในการที่จะอบรมฝึกฝนให้สมาชิกของสังคมยอมรับบทบาทที่วางไว้เพื่อให้เกิดเสถียรภาพและความต่อเนื่องในสังคม นอกจากนี้ทางสังคมวิทยาได้นำ Gender มาใช้ในพื้นที่สาธารณะอย่างเป็นสากลเพื่ออธิบายการแบ่งงานระหว่างเพศซึ่งเห็นได้ชัดถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

ในแต่ละสังคม แต่ละวัฒนธรรม บทบาทของแต่ละเพศที่สังคมกำหนดได้มีความหมายเกี่ยวพันไปถึงโอกาสที่แต่ละบุคคลสามารถเข้าถึง ได้ใช้ และควบคุมทรัพยากรต่างๆ เพราะมีสิทธิ มีอำนาจ มีความรับผิดชอบ และถูกคาดหวังจากสังคมแตกต่างกันไป บทบาททางเพศมิใช่ค่าคงที่แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้และมีการแปรผันระหว่างวัฒนธรรม(Barbara L. Marshall, 1957, p.37)

ผู้ศึกษาจะใช้แนวคิดเพศสภาพ(Gender) มาอธิบายวิเคราะห์บทบาททางเพศของผู้เป็นหมอดูซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มารับคำทำนาย รวมไปถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหมอดูหญิงและผู้มารับคำทำนายที่มีเกิดความเชื่อและยึดถือปฏิบัติตาม นอกจากนี้ในส่วนของการประสบการณ์ชีวิตหมอดู ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันออกไป แต่มีในบางลักษณะที่จะพบประสบการณ์ร่วมเฉพาะของแต่ละเพศ เช่น ประสบการณ์หรือปัญหาที่เคยพบมาของ

ผู้หญิงจะต้องหันเข้าสู่การหมอดู การเป็นภรรยา ความเป็นแม่และการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งเรื่องของประสบการณ์เฉพาะเพศนี้จะสามารถเป็นตัวแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างชายหญิงได้อย่างชัดเจน

แนวคิดเรื่องการเยียวยา (Healing)

สิ่งดีที่สุดที่จะบอกกับใครสักคนที่เพิ่งจะผ่านเหตุการณ์ร้ายๆ มาได้ คือ อายายอมแพ้ นี่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องทำให้และรู้ไว้ มีคนที่มีชีวิตผ่านมาได้มากมายแต่จำไว้ว่าอายายอมแพ้ แล้วเราจะไม่เจ็บปวดภายหลัง แม้แต่ในอนาคตก็ตาม ถ้าเรามีชีวิตรอดมาได้จนถึงวันนี้ ต้องมีอะไรดีอยู่ในตัวแน่ๆ เพราะฉะนั้นจงเชื่อมั่น แม้ว่าจะต้องได้ยินได้ฟังมาอย่างไรก็ตาม จงเชื่อมั่นในตัวเอง อย่าปล่อยตัวเองและยอมแพ้

จากแนวคิด Healing หรือ การเยียวยา นี้ Ellen Bass และ Laura Davis ร่วมกันเขียนขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือใช้ในการเยียวยาแก่ผู้หญิงที่ถูกคุกคามหรือได้รับความรุนแรงทางเพศ โดยการรวบรวมประสบการณ์ผู้หญิงที่เคยถูกทำร้ายหรือเรียกกันว่าผู้รอดชีวิต พวกเธอเหล่านี้มักจะเข้าร่วมกิจกรรมของเอเลนในช่วงวันหยุดเพื่อต้องการจะหาย มีผู้หญิงคนหนึ่งพูดว่า ถ้าได้บอกให้ใครสักคนฟังว่ามีอะไรเกิดขึ้นกับตนบ้าง คงจะจบกันไป ตนอยากจะหายและอยากหายเร็วๆ ด้วยการอาศัยอยู่ในสังคมแบบสมัยใหม่ ทุกอย่างง่าย ๆ และรวดเร็ว นั้น ถูกสอนให้คาดหวังผลอย่างทันทีทันใด แต่การจะเปลี่ยนแปลงจิตใจด้วยแล้ว ต้องใช้เวลารักษา

ผู้ศึกษาอ่านเรื่องนี้แล้วได้มองเห็นอะไรหลายอย่างที่เกี่ยวข้อโดยตรงกับงานศึกษาของตนเอง วิธีการรักษาหรือจะเรียกว่าขั้นตอนของการพัฒนาจิตใจของผู้หญิงผู้เป็นหมอดูและผู้หญิงผู้มารับคำทำนายที่กำลังประสบปัญหาหรือทุกข์ใจที่พวกเธอปฏิบัติ นั้น บางอย่างได้เกี่ยวข้อ และสามารถยืดย่นเอากระบวนการเยียวยาของเอเลนมาใช้ได้ การมาดูหมอดูคือจุดสิ้นสุดที่คลี่คลายปัญหา คำทำนายจากถ้อยคำของผู้เป็นหมอดูถือเป็นยาทิพย์ให้แก่พวกเขาเลยทีเดียว ความเป็นผู้หญิงด้วยกันทำให้มองเห็นเข้าใจกัน ต้องอาศัยความละเอียดอ่อน การเป็นผู้รู้ใจคือสิ่งสำคัญ

เอเลนและลูกสาวกล่าวว่า กระบวนการรักษาเป็นสิ่งที่ต้องทำต่อเนื่องกัน ต้องเริ่มด้วยการมีประสบการณ์เกี่ยวกับการมีชีวิตรอด การเอาตัวรอดให้ผ่านพ้นเหตุการณ์ เราต้องมีความตระหนักในความจริงว่าคุณได้มีชีวิตผ่านการคุกคาม การถูกทำร้าย ผ่านมาจนถึงวัยผู้ใหญ่ได้ และจบลงด้วยการพยายาม สิ่งที่ได้เกิดขึ้นในตอนเด็กไม่ได้บังคับว่าชีวิตต่อไปของคุณจะเป็นอะไร

จุดเริ่มต้นคือชีวิตที่ผ่านความเลวร้ายมา จุดปลายให้เชื่อว่าชีวิตเราไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามที่ชีวิตวัยเด็กเคยเป็น ตรงกลางก็คือ กระบวนการรักษาหรือ Healing Process

พวกรอดชีวิตจะต้องเดินทางผ่านจุดแรกมาถึงจุดสุดท้าย โดยไม่มีแผนที่ ไม่มีหลักประกัน ไม่มีตัวแบบจำลอง คือไม่มีใครเป็นแบบอย่างให้ดู ผู้หญิงเหล่านี้เป็นผู้ริเริ่ม ไม่มีผู้นำ ไม่มีใครสอน การกระทำที่กล้าหาญของเธอในการรักษาตัวเองทำให้รู้ว่า กระบวนการรักษาไม่ได้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่มีขั้นตอนต่างๆ ที่พวกเธอต้องผ่าน แต่คงไม่ได้มีประสบการณ์ตามขั้นตอนเหล่านั้น มีอยู่ไม่กี่คนจะเริ่มจากขั้นที่หนึ่งไปขั้นที่สอง กระบวนการรักษาไม่ได้เป็นเส้นตรง อย่างผู้รอดชีวิตคนหนึ่งพูดว่า “ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ฉันก็จะรักษามันให้ได้” ถ้าจะเปรียบเทียบกระบวนการรักษาง่ายๆ เหมือนกับเขาวงกตที่วุ่นวาย เราจะเข้าไปในชั้นแต่ละชั้น มันจะวนอยู่อย่างนั้น การเดินทางขึ้นไปในเขาวงกตจะผ่านมันไปในระดับต่างๆ และมีทัศนะยมมองต่างๆ อาจต้องใช้เวลาปีหรือสองปีพยายามรักษาสิ่งที่มาคุกคามทำร้ายเรา อาจมีการหยุดพัก ให้ความสนใจกับปัจจุบัน หลังจากนั้นปีสองปีก็จะเปลี่ยนชีวิตของเราไป ชีวิตของคุณจะเปลี่ยนไป อาจจะมีสัมผัสใหม่ มีลูก จบการศึกษา หรืออาจแค่ความรู้สึกภายในที่จะอยากทำอะไร มันจะกระตุ้นความทรงจำ ความรู้สึกเก่าๆ ให้เราครุ่นคิดถึงมันอีก เราจะค้นพบอีกครั้ง คิดกลับไปกลับมา ในแต่ละรอบ ความสามารถของคุณที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงที่คงทนก็จะดียิ่งขึ้น

ในขั้นตอนของการรักษา ถึงแม้ว่าขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้ใช้สำหรับผู้รอดชีวิต(survivor) และในบางขั้นตอน เช่น ถูกเงิน จำสิ่งเลวร้าย เผชิญหน้ากับครอบครัว และให้อภัย เป็นสิ่งที่ไม่ใช่สำหรับทุกคน ก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการดูแลของแม่และหมอดูหญิง บางขั้นตอนอาจมิได้นำมาใช้ และก็ไม่จำเป็นที่จะต้องศึกษาเรียงลำดับกันไป อาจจะใช้เพียงขั้นตอนใด หรือบางขั้นตอนเท่านั้น สำหรับขั้นตอนการเยียวยา(Healing Process) มี 14 ขั้น ดังนี้

1. ตั้งใจมั่นว่าจะต้องหาย และรักษาตัวเอง ได้แก่ การนึกถึงการเผชิญหน้า แล้วจัดการกับมัน ผลของการถูกคุกคามทางเพศที่คุณรู้ต้องตั้งใจว่า ฉันจะรักษามันให้หาย การที่จะรักษาให้หายอย่างลึกซึ้งเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง คือ เลือกว่าจะทำ ใจมุ่งเปลี่ยนตัวเอง ตั้งใจมั่นว่าหาย คิดว่าทำได้

2. เร่งด่วน ถูกเงิน ได้แก่ การจัดการกับความทรงจำ ความรู้สึกที่เก็บกดไว้ เราจะรู้สึกว่าเป็นป่วน เตือนร้อน จงจำไว้ว่านี่คือขั้นตอนเดียว มันไม่ได้อยู่ตลอดไปหรอก

3. จะจดจำไว้ พวกรอดชีวิตหลายคนจะเก็บความทรงจำที่เกิดขึ้นไว้กับตัวเอง คนที่ไม่ลืมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงๆ มักจะลืมว่า ตอนนั้นรู้สึกอย่างไร การจดจำเป็นกระบวนการที่

กลับคืนสู่ที่เดิม อย่าปฏิเสธสิ่งที่เกิดขึ้น ให้จำไว้ แล้วจะไม่เจ็บปวดมาก การจดจำเป็นกระบวนการของการหาย

4. เชื่อว่ามันเกิดขึ้นจริงๆ ไม่หลอกตัวเองว่ามันไม่เกิด พวกรอดชีวิตมักจะสงสัยมุมมองของตัวเอง การจะเชื่อว่าการคุกคามมันเกิดขึ้นจริง มันทำร้ายจิตใจคุณ จริงๆ มันเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการรักษา

5. ทำลายความเงียบ พูดออกมา พวกรอดชีวิตที่เป็นผู้ใหญ่มักจะเก็บเรื่องใน童年ไว้ การจะบอกเล่าให้คนอื่นฟังเป็นพลังรักษาที่สำคัญ ที่จะช่วยขบไล่ความอับอายของการเป็นเหยื่อพูดมันออกมา

6. จำไว้และให้เข้าใจว่า มันไม่ใช่ความผิดของคุณเลย พวกเด็กๆ มักคิดว่าการถูกคุกคามเป็นความผิดของตน พวกผู้ใหญ่คิดว่าความผิดมันเป็นของคนที่มาคุกคามเรา ให้คิดว่าเป็นความผิดของคนอื่น

7. ตัวตนภายในของเรา พวกรอดชีวิตส่วนมากขาดการติดต่อกับความเปราะบางภายในตัวเราเอง คนเรามีความเปราะบางในตัวสามารถที่จะถูกทำร้ายได้ เหมือนเป็นเด็กในตัวเรา การติดต่อกับสิ่งนั้นจะช่วยให้คุณรู้สึกสงสารตัวเอง และโกรธคนที่มาทำร้ายเรามากขึ้น

8. เชื่อตัวเอง และเชื่อเสียงภายในของตัวเอง ทางที่ดีที่สุดในการรักษาตัวเอง คือ เสียงภายในตัวเอง เชื่อตัวเอง เชื่อมุมมอง ทศนคติตัวเอง เรียนรู้ที่จะเชื่อทศนคติ มุมมองของตัวเอง จะเป็นพื้นฐานใหม่ที่จะทำให้เรารู้ว่าควรจะทำอย่างไร

9. เสร้าโคกและไ่วทุกซ์ เมื่อเด็กถูกคุกคามและโตเป็นผู้ใหญ่ มีชีวิตอยู่อย่างให้พ้นความทรงจำอันเลวร้ายนั้น ผู้รอดชีวิตส่วนมากไม่รู้ถึงสิ่งที่สูญเสียไป ความเศร้าเป็นทางที่จะให้เกียรติแก่ความเศร้าโศกของตัวเอง ปลดปล่อยมันไป ผ่านก้าวเข้าสู่ปัจจุบัน ร้องไห้แล้ว ปลดปล่อยมันไป เพราะต้องให้เกียรติสิ่งที่สูญเสียมันไป

10. ความโกรธเป็นกระดุกสันหลังหลัก เป็นพลังปลดปล่อยที่สำคัญมาก ไม่ว่าคุณอยากจะโกรธมากมายแค่ไหน ให้มุ่งความโกรธไปที่คนทำ คนที่ไม่ปกป้องคุณ

11. เปิดเผยและเผชิญหน้าเผชิญหน้ากับคนที่คุกคามเรา ตรงๆ เลย และ/หรือครอบครัวยังไม่ใช่ว่าสิ่งที่พวกรอดชีวิตทำกัน แต่นี่คือเครื่องมือชะล้างความรู้สึกที่ไม่ดีนั้นออกไป

12. ให้อภัย การให้อภัยคนที่มาทำร้ายเรา ไม่ใช่ส่วนสำคัญของกระบวนการรักษา แม้จะเป็นขั้นตอนที่แนะนำกันมากที่สุด การให้อภัยที่จำเป็นจริงๆ คือ ตัวเอง ให้อภัยตัวเอง

13. ศาสนา พลัง ความเชื่อ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ถ้าเรามีพลังที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวเราเอง ก็จะเป็นประโยชน์มากในกระบวนการรักษา เป็นประสบการณ์ที่ค่อนข้างเป็นส่วนตัวแล้วแต่ความเชื่อ

ของใคร อาจจะได้จากศาสนาของเราเอง นั่งวิปัสสนาเงียบๆ หรือได้จากการอยู่กับธรรมชาติ ได้จากกลุ่มสนับสนุน

14. การตกลงใจ ตัดสินใจ แล้วก้าวต่อไป ขณะที่คุณก้าวผ่านในขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้ ข้าแล้วข้าอีก คุณจะถึงจุดของความสมบูรณ์พร้อม ความรู้สึก ทศนคติ ความคิดเห็นของคุณจะมั่นคง คุณจะดีกับคนที่ทำร้ายเรา กับสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว ตกลงกันได้ พูดกันรู้เรื่อง แม้ว่า คุณจะลบลประวัติศาสตร์ตัวเองไม่ได้ แต่คุณสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ลึก คงทนให้กับชีวิตของตัวเองได้ เมื่อคุณเกิดความตระหนักรู้ ความเมตตา ความรู้สึกที่ดี และมีพลังจากการรักษานี้ คุณจะมีโอกาสในการทำงาน ก้าวไปสู่โลกที่ดีกว่านี้

เรารับและเผชิญหน้าในสิ่งที่คุณทำกับเรา คุณผิดเราเปลี่ยนไม่ได้ มันเกิดขึ้นโดยคนอื่น เราจะต้องหาความเข้มแข็งใส่ตัว วิธีใดวิธีหนึ่งแล้วก้าวไปข้างหน้า ซึ่งได้มีผู้หญิงที่เป็นหมอดูใช้กระบวนการเหล่านี้ช่วยเหลือผู้หญิงและผู้คนกลุ่มเล็กๆ เพื่อให้สู้ชีวิตและอยู่ได้ต่อไป

นอกจากนี้ แนวคิดเรื่อง Healing จะใช้เป็นประโยชน์ในงานศึกษาบทสนทนาของหมอดูหญิง เพราะขณะการพูดคุยจะได้เห็นคำพูดและแนวความคิดต่างๆ ของผู้หญิงโดยตรงและที่สำคัญขึ้นอยู่กับการเรื่องราวหรือปัญหาที่ผู้มารับคำทำนายด้วย หมอดูจะมีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันไป

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล (2535, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “หมอดู:กระบวนการสร้างตัวตนและความสัมพันธ์ทางสังคม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปที่เกี่ยวข้องและผูกพันกับวิชาโหราศาสตร์ในรูปแบบของมูลเหตุจูงใจการตัดสินใจประกอบอาชีพนี้ และการจัดระเบียบองค์กร
 2. ศึกษาถึงกระบวนการฝึกอบรม และกระบวนการขัดเกลาในอาชีพหมอดู เทคนิควิธีการตลอดจนการเรียนรู้ถึงทศนคติ ค่านิยมของการประกอบอาชีพหมอดู
 3. ศึกษาการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างหมอดูและผู้ใช้บริการ รวมทั้งบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเงื่อนไขและแรงจูงใจให้เกิดความเชื่อถือในคำพยากรณ์ของหมอดู
- กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักศึกษาหมอดู อาจารย์ผู้สอน ผู้มาใช้บริการในสมาคมโหราศาสตร์ วัดเอี่ยมวรณัฐ และกลุ่มผู้มารับบริการจากหมอดู จำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมโดยไม่เปิดเผยสถานภาพส่วนตัว

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่าความเชื่อที่มีต่อวิชาโหราศาสตร์จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะ

ผลักดันให้บุคคลเข้าสู่อารมณ์และการฝึกอบรม และความเชื่อดังกล่าวนี้อาจมีผลโดยตรงต่อการสร้างตัวตนหมอดู แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีกลุ่มตัวอย่างมาก สิ่งที่น่าสนใจคือ การให้ความสำคัญต่อบทบาททางเพศ เพราะกระบวนการสร้างตัวตนของหมอดูผู้หญิงและผู้ชายล้วนแตกต่างกัน สิ่งนี้จะเป็นจุดสำคัญต่อการรับรู้ถึงสถานภาพความเป็นหมอดูของตนเองในหมู่สมาชิก รวมถึงความคาดหวังของผู้มารับบริการที่บทบาททางเพศล้วนมีความสำคัญอย่างมากต่อก่อรูปตัวตนของหมอดู

กัญชัช ศศิธร (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของหมอดูในสังคมไทย : กรณีศึกษาเฉพาะกรุงเทพมหานคร งานวิจัยเรื่องนี้มีเหตุผล 3 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาความเชื่อ แบบแผน และวิธีการให้บริการของหมอดู 2. เพื่อศึกษาบทบาทของหมอดูที่มีต่อผู้ใช้บริการ และสังคม และ 3. เพื่อศึกษาถึงเหตุผลของการมารับบริการจากหมอดู

วิธีการศึกษา ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indept Interview)ควบคู่กับการสังเกต (Observation)เป็นหลัก โดยสัมภาษณ์หมอดูจำนวน 40 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพหมอดูที่ได้ศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และอายุจะอยู่ในช่วงระหว่าง 51-80 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000-30,000 บาทต่อเดือน หมอดูส่วนใหญ่จะสมรสแล้วและเป็นหัวหน้าครอบครัว

ในด้านความเชื่อ ส่วนใหญ่จะเชื่อในคำทำนายของตนเอง และมีความเชื่อในเรื่องครูบาอาจารย์ อีกทั้งเชื่อในเรื่องศาสนา ไสยศาสตร์ และวิญญาณผสมปนเปกันไป ในด้านผู้มารับบริการจากหมอดูที่ได้ศึกษา พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง อายุน้อยและเป็นโสด การศึกษาค่อนข้างต่ำ รายได้ค่อนข้างน้อย

เหตุผลของการมารับบริการจากหมอดูส่วนใหญ่ เพราะต้องการรับรู้ดวงชะตา และอนาคตเพื่อสร้างกำลังใจและความหวัง ความถี่ของการมารับบริการจากหมอดูในรอบหนึ่งปี ส่วนใหญ่มารับบริการเพียงปีละหนึ่งครั้ง ค่าใช้จ่ายในการไปรับบริการจากหมอดู ส่วนใหญ่ครั้งละไม่เกิน 350 บาท

จากการศึกษาได้ทำให้ทราบว่า มีผู้หญิงมาใช้บริการมาก แต่ไม่ได้ศึกษาผลของสาเหตุที่เลือกมารับบริการจากหมอดูว่าคืออะไร แล้วจะทำการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างไร อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้ก็ยังมิได้ให้ความสำคัญกับบทบาททางเพศ เช่น อาจจะมีการเปรียบเทียบบทบาทของหมอดูผู้หญิงและหมอดูผู้ชาย จะทำให้เห็นความแตกต่างของแบบแผนและวิธีการทำนายได้

พิไลรัตน์ ฐิจวินัยกุล (2524, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาสุขภาพจิตของผู้มารับบริการจากหมอดูซึ่งศึกษาเฉพาะกรณีของสมาคมโหร ได้ทำการศึกษาโดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้มารับบริการจากหมอดู จำนวน 250 คน และแจกแบบสอบถามแก่หมอดูของสมาคมโหร จำนวน 21 คน รวมทั้งใช้วิธีสังเกตผู้มารับบริการจากหมอดูอีก 400 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากหมอดูและจากการสังเกตมาประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถาม ผู้มารับบริการจากหมอดู โดยมุ่งศึกษาว่า ผู้มารับบริการจากหมอดูมีปัญหาสุขภาพจิตหรือไม่ และมีปัญหาประเภทใด นอกจากนี้เพื่อจะดูว่าผู้มารับบริการจากหมอดูมีความรู้หรือทัศนคติต่องานสังคมสงเคราะห์อย่างไร เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการสังคมสงเคราะห์โดยเฉพาะงานบริการสังคมสงเคราะห์ทางจิตเวช ตลอดจนศึกษาว่าอาชีพหมอดูมีส่วนช่วยสังคมไทยเฉพาะด้านจิตใจของประชาชนอย่างไรบ้าง เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการให้บริการหมอดูมาช่วยในด้านการสังคมสงเคราะห์ทางจิตเวช

ผลการศึกษาปรากฏว่า ผู้มารับบริการจากหมอดูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 15-30 ปี และอยู่ในระหว่างการศึกษามากที่สุด เป็นสัดส่วนมาก ส่วนการศึกษาขั้นสุดท้าย ปรากฏว่าผู้มารับบริการจากหมอดูมีระดับการศึกษาอยู่ในชั้นปริญญาตรีมากที่สุด สำหรับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีรายได้พอติดกับรายจ่าย มีบ้านพักส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ ผู้มารับบริการจากหมอดูมีสถานภาพทางครอบครัวเป็นบุตรมากที่สุด และไม่มีรายได้ของตนเอง อยู่ในปกครองหรือว่างงานมากที่สุด

ผู้ศึกษาเห็นว่างานชิ้นนี้สามารถเป็นประโยชน์ต่องานศึกษา เพราะได้ทราบว่หมอดูสามารถช่วยเหลือประชาชนผู้มีปัญหาทางจิตได้หรือไม่และด้วยวิธีการอย่างไร แต่ด้วยปัจจัยของกาลเวลาที่ล่วงเลยผ่านมาแล้วถึงยี่สิบสี่ปี ประกอบกับวิวัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของคนไทยได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงมีอาจทำให้นามาสันนิษฐานงานศึกษาซึ่งได้ศึกษาอยู่ ณ เวลาปัจจุบัน

การค้นหาคำศึกษาจากงานวิทยานิพนธ์ทางด้านหมอดูและวิชาโหราศาสตร์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ กลับไม่ปรากฏว่ามีวิทยานิพนธ์ใดเคยมีผู้สนใจศึกษาประสบการณ์หมอดูหญิง อีกทั้งในแบบเชิงคุณภาพและใช้มุมมองแบบสตรีนิยมด้วยแล้วนั้น ถือว่ายังใหม่ต่อวงการศึกษาวិชาการอยู่ ส่วนมากงานที่มีศึกษามาแล้วนั้นจะมาในรูปแบบสอบถามเชิงปริมาณและพบมากในเรื่องวิชาของการพยากรณ์ การพิสูจน์ความแม่นยำและความเชื่อทางโหราศาสตร์

